

El mestre Vicenç Bou en la seva joventut.

VICENÇ BOU I GELI (1885-1962)

En complir-se vint-i-tres anys de l'òbit del compositor de sardanes Vicenç Bou i Geli, enguany, s'escau el centenari del seu naixement a Torroella.

Prestigioses personalitats del món de la sardana, conceptuaren abastament el que significà Bou, en el context musical sardanista.

Avui em plau evocar senzills records que servo amorosament de la meua vida passada a prop seu, records que m'han acompanyat sempre i que no oblidaré mai.

Encara em sembla que el veig assegut davant del piano, interpretant les seves sardanes, acompanyat de companys de la cobla i d'altres amics. Estava content que els seus íntims participessin del goig que sentia podent oferirlos les primícies del seu art.

Altrament, no se m'han esborrat mai més de la memòria, les passejades que fèiem junts, quan jo era molt petit, els mesos que els contractes amb la cobla no eren gaires i li deixaven temps de lleure. Algun dia anàvem a la muntanya a buscar farigola, a respirar bons aires, com deia ell. Un altre dia anàvem al bosquet de l'altre costat del riu a veure si trobàvem violetes boscanes (tota la vida fou un enamorat de les flors). A la tardor, més d'una vegada hi tornàvem per cercar bolets, d'aquells anomenats barretets. Amb quina tendresa em deia com era de convenient per a la meua salut passejar, fer exercici per al meu desenvolupament corporal.

També algun dia anàvem a Ullà, a casa d'un deixeble seu. Eren una gent boníssima, que sempre ens obsequiaven afectuosament. (Penso en l'efecte que a mi em feia veure el poble tan desert, acostumat a anar-hi per la festa, quan era tan animat amb tanta gent).

Eren els temps dels seus èxits com a capdavanter de la cobla «Els Montgrins» en un dels períodes més brillants de la seva història.

Quan anava a fer algun lloguer amb la cobla, esperà vem amb expectació la seva arribada, perquè sovint ens portava quelcom per lliminejar. Una vegada fins i tot ens dugué un cavall de cartró.

Amb tot i la meua poca edat, a vegades em semblava que no tot eren roses i flors, en el desenvolupament del seu càrrec dintre de la cobla. Potser l'envoltaven dificultats i compromisos que a vegades no podia superar i que a còpia de dies, el turmentaven, la qual cosa no podia dissimular.

Molts anys més tard, passats els terrabastalls que la vida ens ha anat oferint implacablement, altra volta el vaig tornar a veure assegut davant del piano, aquell vell i volgut piano que encara conservava el seu so tan especial per a mi, per a la meua oda. I quan ningú podia imaginar-s'ho, ressorgí el seu esperit creador, impulsat segurament per la mateixa musa que l'inspirà antigament. I va sorprendre amb noves sardanes, entre les quals hi havia la gran troballa (com si el seu numen volgués premiar el seu esforç constant) de «Torroella, vila vella», la sardana que havia d'ajudar a alegrar-li els últims anys de la seva vida, en comprovar que un altre cop reeixia, i aquesta vegada amb el goig augmentat amb escriure, puix que es tractava de la sardana de casa nostra, de la sardana que hom assenyalà com l'himne de la nostra vila.

Durant deu anys més pogué gaudir d'aquell sorollós reeiximent i de la gran forrolla que assolí aquella sardana; des de l'any 1952, any de la seva estrena, fins al 1962, any del decés de l'autor.

La melodia de «Torroella, vila vella» encara continuà ressonant per les places i els aplecs i en el cor de molts sardanistes, principalment torroellencs, perquè, a part de les moltes vegades que fou programada en audicions locals, hom recorda amb gaubança algunes dates, en les quals aquesta sardana fou protagonista de relleu en actes festius

celebrats a Torroella. Així fou en el primer aplec de la sardana, o quan, en un altre aplec celebrat en el camp d'esports, i com a final de festa, fou dansada per una munió de dansaires que formaren una rotllana que donava la volta a tot el camp. En la celebració del nomenament de Torroella Ciutat Pubilla, l'any 1975, fou dansada en el presbiteri de l'església Parroquial per dues parelles abillades amb el traje típic català. També fou protagonista en un concert celebrat a l'església en ocasió d'un acte en el qual, intervingueren la cobla «Montgrins» i el cor «Emporium» de l'Escala, sota la direcció del mestre Lluís Albert, així com en el centenari de la cobla Montgrins, l'any prop passat.

I no podem oblidar la bona impressió i la sorpresa, la primera vegada que vam oir-la cantar al cor del col·legi, sota la direcció del Sr. S. Dabau. I la no menys agradosa satisfacció de veure com la ballava un jovent enardit que al mateix temps la cantava embadalit, els primers anys d'haver-se estrenat.

I després de «Torroella, vila vella», l'any següent escrigué «Record de Calella», que confirmà el recobriment del compositor, car aquesta sardana va ser tot seguit molt ben acceptada pels sardanistes i el seu reeiximent va ser comparable al dels anys triomfals.

L'Aplec de Calella, junt amb la decidida col·laboració de les cobles, escamparen i airejaren la seva melodia arreu.

Vaig poder ser testimoni d'alguns homenatges que li dedicaren en diferents llocs, i per tot arreu vaig comprovar l'admiració i l'entusiasme de tota la gent que el rodejava i el felicitava. En una població de la Costa Brava, molt abans de l'allau turístic, li oferiren un acte d'adhesió, que tingué per marc el passeig de vora el mar, un dia feiner dels últims dies del mes d'agost, i que consistí en unes audicions de sardanes a la tarda i a la nit, totes originals de l'homenatjat. No podia imaginar-me de cap manera que es pogués concentrar la quantitat de persones que vaig veure aquell venturós dia. Les mostres de simpatia i fervorós afecte envers l'autor foren de les que no poden oblidar-se mai més. Fou una de les vegades que vaig veure més emocionat el nostre pare. No n'hi havia per menys. I era un dia feiner!

El mes de maig de l'any 1962, vaig ser convidat a un acte pòstum en memòria seva, que tingué lloc en un poble, no gaire lluny de Torroella i que consistí en una missa en memòria del traspàs autor, unes audicions de sardanes al matí i a la tarda, i el descobriment d'una placa que donava el nom de Vicenç Bou a la plaça del poble. En la presentació oficial, davant d'un públic enfervorit, foren dites les següents paraules: «Avui ens plau recordar i honorar la memòria d'un home senzill, que va dedicar la major part de la seva vida, a fer gaudir als seu semblants, amb la seva música, amb les seves aïroses sardanes. Considerem que una persona així, d'unes qualitats humanes dignes de tota lloança, és mereixedora del nostre reconeixement perquè creiem que un home com ell fou un benefactor de la comunitat, i per tant, el nostre respecte i afectuosos record queden evidenciats en aquest acte. GRÀCIES!»

El mes de setembre del mateix any vaig ser convidat per una Agrupació Sardanista de la ciutat de Figueres, la qual, amb la col·laboració de l'Ajuntament i comerços de la Rambla, organitzaren una audició de sardanes per tres cobles en memòria del nostre pare. El municipi de Torroella, també hi fou invitat. La meua muller i jo vàrem ser rebuts amb la màxima atenció, per les autoritats, les quals, molt amablement ens acompanyaren a la Rambla,

Aproximadament a les mateixes dates que hem esmentat, un prohoms d'una organització sardanista de la ciutat comtal, en una de les seves visites a Torroella, digué referint-se a Vicenç Bou: «sempre em consideraré en deute amb aquell home, perquè estic convençut que mai vaig poder pagar-li els moments de joia i d'alegria que em proporcionaren les seves sardanes, tant dansant-les com escoltant-les».

Els últims anys de la seva vida, els vaig passar més a prop d'ell, ja que tenia la feina a casa mateix, feina que em deixava, segons els dies, estones de descans, en què podíem parlar tranquil·lament.

M'explicava fets i anècdotes viscudes durant les llargues temporades que formà part important de la cobla i anà de festa en festa per aquest mons de Déu. Em parlava principalment de la infinitat de pobles que havia visitat i de les excel·lents amistats que hi havia conquerit, de l'íntim afecte mutu que cada any s'enfortia encara més, durant la nostra

estada per amenitzar la festa major. Rememorava les troballes amb altres cobles, en les festes on coincidien junts; de la noble rivalitat entre ells, dintre de llur professió, en les places, en els concerts i en els balls dels envelats. Tot un enfilall de bells records que m'explicava amb nostàlgia i que jo escoltava amb emoció. Si fos possible tenir més espai per allargar aquest escrit podria transcriure moltes de les facècies viscudes per ell que va contarme, algunes de les quals tenen un regust simbòlic de l'època dels anys vint, i afinant més, podríem dir d'abans i de després dels anys vint.

Tinc a la memòria noms i més noms de vells admiradors seus, als quals abans d'enllestir aquest petit treball, voldria dedicar un efusiu record, perquè crec que és un deure de gratitud envers aquests ferms seguidors que mai varen escatimar-li llur suport i que varen ajudar-lo sempre i en tot moment, durant els anys del seu peregrinatge per les places i els aplecs de la nostra terra. I també un especial reconeixement a molts joves sardanistes que ajudats pels recors dels seus pares i avis, reconegueren la importància cabdal que va tenir la música de les seves sardanes que, segons digué un destacat director d'orquestra i compositor, tants cors de futurs sardanistes desvetllà.

Em plau agrair de tot cor a les cobles que alguna vegada ténen la gentilesa de recordar-lo en les programacions, en particular les de Torroella. I una especial menció a la cobla la Principal de la Bisbal, que en les seves dues intervencions a la televisió, una a la 1ª cadena i una altra a la 3^a, han honorat el seu nom interpretant una sardana seva.

Sento molt de goig regraciant una dona torroellenca, que amb la seva agradosa i ben timbrada veu, ha escampat per molts indrets algunes sardanes seves, fins i tot unes que ningú no havia cantat mai, com «Angelina» i «L'anell de prometatge» i «Cants de Maig», acompanyada al piano per un íntegre i modèlic professional. Molt agrat!!

Per fi, ofereixo el més sentit testimoni de gratitud a la comissió organitzadora de la commemoració del centenari, a totes les Autoritats i a tothom que en el fons del seu cor tingui una melodia de les que amb tant d'amor escrigué Vicenç Bou.

ROGELI BOU I RUBAU